

Årsrapport 2013

Prosjekt «Hva har du gjort i ferien?»

Camilla Holt Hasle, februar 2014

Bydel
Østensjø

Innhold

<i>1 Bakgrunn</i>	3
1.1 Bakgrunn for prosjektet «Hva har du gjort i ferien?»	3
1.2 Organisatorisk forankring	3
1.3 Mål og målgruppe	4
1.4 Faglig bakgrunn.....	4
1.5 Metodiske fremgangsmåter	5
2 Gjennomføring av prosjektet i 2013.....	5
3 Oppsummering av erfaringer fra 2013	16
Kilder.....	17
Vedlegg 1 Mål og tiltaksplan	19
Vedlegg 2 Evaluering av sommerjobbtiltak for ungdom i Bydel Østensjø 2013.	25
Vedlegg 3 Mål- og tiltaksplan for prosjektet ”Hva har du gjort i ferien?”	27
Vedlegg 4 Utstyrsbank for barn og unge i Bydel Østensjø.....	30

1 Bakgrunn

1.1 Bakgrunn for prosjektet «Hva har du gjort i ferien?»

Fafo- rapport (Nadim og Nielsen) fra 2009 viste at 984 barn mellom 0- 17 år lever i fattige familier i Bydel Østensjø. Dette tilsvarer 10,3 % av alle barn i bydelen, noe som er litt over landsgjennomsnittet på 7,9 %, men under gjennomsnittet på 14,7 % i Oslo. Barnefattigdom i Norge handler om sosial ekskludering ved at barna ikke får delta på det samme som andre barn. Med fattigdom i Norge menes «relativ fattigdom» (fattigdom sett i sammenheng med resten av befolkningen), ikke «absolutt fattigdom» (fattigdom der man lever for under 1\$ om dagen). Relativ fattigdom defineres av EU som personer som lever under 60 % av medianinntekten i landet man bor i. Det finnes ingen offisiell fattigdomsmål i Norge, men forskning bruker definisjonen til EU og det å leve i «vedvarende lav inntekt» (over 3 år). Barn som er overrepresentert med vedvarende lav inntekt har foreldre utenfor arbeidslivet, barn av enslige forsørgere og barn i barnerike innvandrerfamilier (Herud og Naper, 2012).

På bakgrunn av resultatene i Fafo- rapporten utarbeidet bydelen «Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier 2011- 2014». Etter dette ble det søkt om midler fra Arbeids- og velferdsdirektoratet og Fylkesmannen i Oslo og Akershus til prosjektet "Hva har du gjort i ferien?". Prosjektet startet opp i 2012.

1.2 Organisatorisk forankring

Prosjektleder er organisert i kvalifiserings- og introduksjonsteamet på Nav, og det er et tett samarbeidet med flere tjenestesteder i bydelen, spesielt barne- og ungdomstjenesten.

Det er opprettet tverretatlig prosjektgruppe bestående av boligoppfølger ved Tiltakssenteret, leder for utekontakten, leder for Skullerud fritidsklubb, programrådgiver i introduksjonsprogrammet, fagkonsulent på Nav sosial og prosjektleder. Prosjektgruppen foreslår hvilke tiltak prosjektet bør fokusere på, og diskuterer gjennomføring rundt tiltak som skal gjennomføres.

Styringsgruppen er også tverretatlig og består av avdelingssjef for avdeling velferd og fritid, enhetsleder for Nav kommune, leder for Tiltakssenteret, SaLTo- koordinator, teamleder for kvalifiseringsteamet og prosjektleder. Styringsgruppen tar avgjørelser vedrørende budsjett og hvilke tiltak prosjektet skal fokusere på.

1.3 Mål og målgruppe

Formålet med prosjektet er å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier. Målet er at barn og unge i Bydel Østensjø kan delta i ferie- og fritidsaktiviteter uavhengig av foreldrenes økonomi.

Målgruppen er barn og unge opp til 23 år som av økonomiske eller andre årsaker er ekskludert fra sosiale arenaer. Dette gjelder hovedsakelig barn og unge som bor i den kommunale blokken JS105, og barn og unge der foreldrene er i kontakt med de kommunale tjenestene i NAV, særlig foreldre som er i kvalifiseringsprogrammet (KVP), introduksjonsprogrammet, mottar sosialhjelp (Nav sosial) og/eller får oppfølging fra psykisk helseteam eller rus- og boligsosialt team på Tiltakssenteret.

1.4 Faglig bakgrunn

Ny rapport fra NOVA (2013) viser at ungdom i familier med dårlig råd skiller seg negativt ut når det gjelder alle helseindikatorer behandlet i rapporten. Den viser blant annet at 34 % av ungdom i familier med dårlig råd har depressive symptomer. Konsekvenser av barnefattigdom er også omtalt av Folkeinstituttet og Helsedirektoratet. Folkeinstituttet (2013) skriver at vedvarende lav inntekt er en risikofaktor for fysiske og psykiske helseproblemer, og Helsedirektoratet (2011) skriver at ”Materielle ressurser, oppvekstvilkår, utdanning, boligforhold, psykososiale ressurser, arbeidsmiljø og helseatferd har alle påviselig og betydelig innflytelse på de fleste helsemål. Alle disse faktorene har en direkte betydning for helse, men de har også innflytelse på hverandre.”. Her ser man tydelig hvor viktig det er å forebygge og redusere barnefattigdom, samtidig ser man kompleksiteten i dette arbeidet og at man må jobbe på flere arenaer samtidig, for eksempel ved å øke inntekt i familien, bedre boforholdene og oppfordre til aktivitet.

Trine Anstorp, spesialrådgiver RVTS Øst, holdt et foredrag for ansatte i Bydel Østensjø 09.01.14 om traumer og helsefremmende arbeid. Hun fortalte at man kan dempe traumesymptomer og stress gjennom positiv fritid. Dette fordi barna får positive erfaringer og referanser, de kan bygge relasjon og få nettverk, få gode opplevelser og oppleve mestring. Det kan også være en verdi at de er «som andre», det vil si ikke skiller seg ut; kunne være med i bursdager, være med på fritidsaktiviteter og ferieturer.

1.5 Metodiske fremgangsmåter

Det finnes mange aktiviteter i bydelen og i Oslo for målgruppen til prosjektet, men som målgruppen ikke benytter seg av. Prosjektleder ser derfor på prosjektet som et bindeledd mellom eksisterende aktiviteter og målgruppen. Metodiske fremgangsmåter er:

- Bygge tillit og personlig kontakt med foreldrene for å rekruttere barna med på aktiviteter
- Arrangere egne gruppeaktiviteter i feriene for å bli kjent med barn og unge i målgruppen, og deretter rekruttere dem til ordinære fritidsaktiviteter
- Invitere barn og unge i målgruppen med på gratis aktiviteter som er åpne for alle barn og unge i bydelen

Det jobbes for at ansatte på Nav Østensjø skal styrke barneperspektivet. Dette gjøres blant annet ved at prosjektleder deltar på møter og holder foredrag om barnefattigdom. Ansatte i introduksjonsprogrammet har deltatt på gruppeaktiviteter der barn av foreldre de følger opp har deltatt. Dette har ført til at de har blitt bedre kjent med familiene, og har kunnet gi bedre og mer helhetlig oppfølging i etterkant

Brukermedvirkning er viktig for at målsetting om å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon skal oppnås. Dette ivaretas ved at deltakere i prosjektgruppen er i kontinuerlig kontakt med foreldre og barn i målgruppen, og videreformidler deres behov og ønsker til prosjektgruppen. Denne informasjonen danner grunnlaget for retning og tiltak i prosjektet. I tiltaket «sommerjobb for ungdom» ble det i 2013 gjennomført en systematisk evaluering, der ungdommene ga innspill til forbedringer.

2 Gjennomføring av prosjektet i 2013

Prosjektleder Camilla Holt Hasle ble ansatt februar 2013, etter at Sigrid Westeng Odden sluttet som prosjektleder november 2012. Det ble gjennomført 4 prosjektgruppemøter og 2 styringsgruppemøter i 2013.

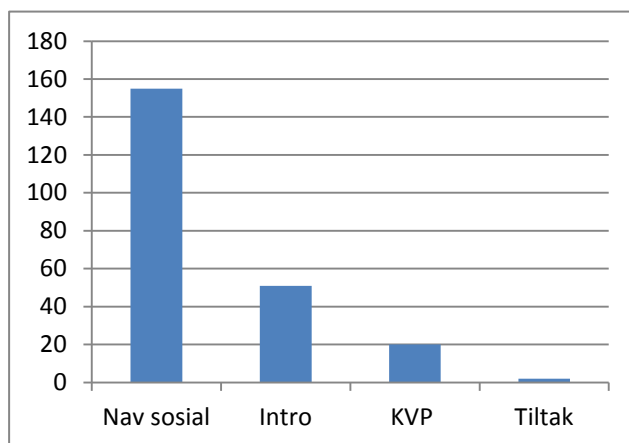
Prosjektleder har holdt foredrag der hensikten har vært å øke fokuset om barnefattigdom og om prosjektet. Det har vært foredrag på felles kontormøte på Nav, på Tiltakssenteret og på nettverksamling for introduksjonsprogrammene i Oslo kommune i regi av Velferdsetaten.

Prosjektleder har også deltatt på seminarer der barnefattigdom har vært temaet, og har tatt med ansatte i prosjektgruppen når det har vært mulig.

Prosjektleder har deltatt ukentlig på teammøtet i kvalifiseringsteamet på Nav og i teammøtet til utekontakten og SaLTo- koordinator. Det er i tillegg gjennomført flere samarbeidsmøter med ulike tjenestesteder, lag, private og frivillige organisasjoner, slik som Skiforeningen, UngInfo, Home-Start, Redd Barna, Røde Kors, Frivillighetsentralene, Frelsesarmeen, Lions, Abildsø gård og Abildsø fellesskapshus.

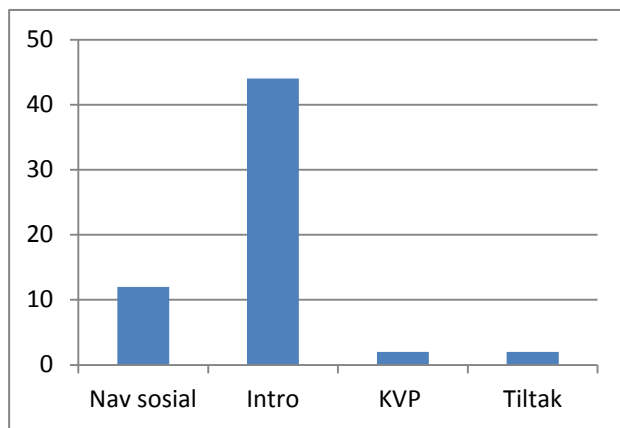
Prosjektleder har totalt vært i kontakt med 80 familier i 2013 som til sammen har 228 barn. (Fordelingen ser man i tabellen under: NAV sosial: 155, introduksjonsprogrammet: 51, KVP: 20, Tiltakssenteret: 2). To av disse familiene hadde foreldre som var født i Norge.

«Antall barn som bor i familier som prosjektleder har vært i kontakt med i 2013».

Totalt har 60 av de 228 barna møtt opp på en eller flere aktiviteter, fordelingen ses i tabellen under (NAV sosial: 12, introduksjonsprogrammet: 44, KVP: 2, Tiltakssenteret: 2). Man ser det samme mønsteret ved antall barn som har deltatt på tre eller fire aktiviteter: Nav sosial: 4, introduksjonsprogrammet: 21, KVP: 0, Tiltak: 0. Alle som har deltatt i prosjektet i 2013 har vært i målgruppen til prosjektet. Ingen av de 60 barna har foreldre som er født i Norge. 14 av disse 60 barna bor også i JS105.

«Antall barn som har deltatt på en eller flere aktiviteter i prosjektet i 2013».

Årsakene til lav deltakelse fra Nav sosial sett i forhold til deltakelse fra introduksjonsprogrammet kan ha ulike årsaker, blant annet ulik rekrutteringsmetode. I de fleste tiltakene har prosjektet rekruttert barn og unge ved at prosjektleder har sendt mail med informasjon om tiltaket til ansatte på Nav. De ansatte på Nav sosial og KVP blir bedt om å sende IDnr på familier som er aktuelle for tiltaket. Etter det har prosjektleder tatt direkte kontakt med familiene på brev og telefon. For å få aktuelle familier med i prosjektet er dette en god løsning. Når det gjelder introduksjonsprogrammet har de ansatte tatt direkte kontakt med aktuelle familier, noe som anses som helt klart den beste løsningen. Det er i 2014 ønskelig å rekruttere flere barn og unge fra Nav ved at ansatte gir informasjon om tiltak og tar direkte kontakt med aktuelle familier.

Resultater av tiltakene i prosjektet er presentert i vedlegg 1. I dette kapitlet er noen av tiltakene evaluert grundigere.

Skilek i vinterferien (Tiltak 1.2.1)

Prosjektet arrangerte i samarbeid med Skiforeningen gratis skiaktiviteter tre dager i vinterferien.

Prosjektleder sendte brev til 50 familier fra KVP og Nav sosial, og ringte de i etterkant. Introduksjonsprogrammet og Tiltakssenteret inviterte deltakere på egenhånd. Prosjektleder hang opp informasjon i alle oppgangene i JS105. 47 barn meldte seg på.

Totalt 25 barn deltok: 4 fra Nav sosial, 19 fra Introduksjonsprogrammet, 0 fra KVP og 2 fra Tiltakssenteret. 7 av barna deltok alle dagene. 9 foreldre deltok. Barna som deltok var innvandret fra blant annet Afghanistan, Irak, Kongo, Eritrea og Somalia. 1 familie har bodd i Norge i syv år, og resten har bodd i Norge mindre enn to år. 2 barn hadde med egne ski, resten lånte.

2 ansatte deltok; programrådgiver i introduksjonsprogrammet og prosjektleder. Prosjektet kjøpte inn mat og drikke, og det var felles oppmøte på morgenen. Skiforeningen organiserte skilek med instruktører som fulgte barna tett. Videre stilte Skiforeningen med gratis utlån av ski, refleksvester og bål. Abildsø gård lånte ut varmedresser og mange av foreldrene og ungdommene hadde glede av det, da de møtte opp i olabukse.

De som møtte hadde stort utbytte av dagen, mange hadde aldri stått på ski før og de hadde ikke andre aktiviteter i ferien. Tilbakemelding fra telefonsamtalene var blant annet: *”Så bra du tar kontakt, jeg har aldri blitt spurt om liknende”*.

Alle familiene som ble gitt tilbud om deltakelse ble i etterkant registrert i Oskar etter ønske fra ansatte i Nav sosial. Familiene som deltok siste dagen ble informert om gratis ferie i påskeferien i regi av Røde Kors. Tre familier fikk hjelp til å fylle ut søknadsskjema til Røde Kors.

Sommerferieaktiviteter (Tiltak 1.2.3)

Prosjektet arrangerte sommerferieaktiviteter til Tusenfryd, Tryvann klatrepark og Teknisk museum. Disse aktivitetene var gruppeturer der barn og unge fra introduksjonsprogrammet og Nav sosial ble direkte rekruttert.

Totalt 21 ungdommer i alderen 6- 19 år deltok på sommerferieaktiviteter. Ungdommene hadde foreldre som var i introduksjonsprogrammet eller som mottok sosialhjelp. Ingen av ungdommene hadde andre aktiviteter i sommerferien.

Tusenfryd 03.07: 16 barn og unge deltok. 1 mor var med. Tre ansatte fra introduksjonsprogrammet, en fra utekontakten og prosjektleder deltok. Flere av barna syntes dagen gikk for fort fordi det var så gøy og lurte på ”*kan vi komme tilbake i morgen eller på fredag?*”.

Klatreparken Tryvann 22.07: 11 barn og unge deltok. To ansatte fra introduksjonsprogrammet, en frivillig fra introduksjonsprogrammet og prosjektleder deltok. Alle barna utenom ei jente var også med til Tusenfryd. Barna begynte å bli bedre kjent med hverandre. De som deltok fortalte at de synes det var gøy og utfordrende. De voksne så gleden i ansiktet til barna da de mestret utfordringene.

Teknisk museum 12.08: 13 barn og unge deltok. Av disse var 10 fra introduksjonsprogrammet og 3 hadde foreldre som mottok sosialhjelp. På denne aktiviteten ble 41 barn og ungdommer fra barn av foreldre på Nav sosial invitert i tillegg til de som deltok på Tusenfryd og Klatreparken. En ansatt fra introduksjonsprogrammet og prosjektleder deltok. De som deltok lurte på om det snart kunne skje noe mer, og sa de synes det var gøy å bli kjent med hverandre. De utvekslet telefonnummer og navn slik at de kunne holde kontakt i etterkant.

Ferieklubb (Tiltak 1.2.4)

Ferieklubben er bydelens tilbud til alle barn fra 4.- 7. klasse, der man drar på turer hver dag i tre uker. Barn av foreldre i KVP, introduksjonsprogrammet eller Nav sosial ble prioritert inn på ferieklubben og fikk dekket egenandelen. Barna ble rekruttert gjennom ansatte i Nav.

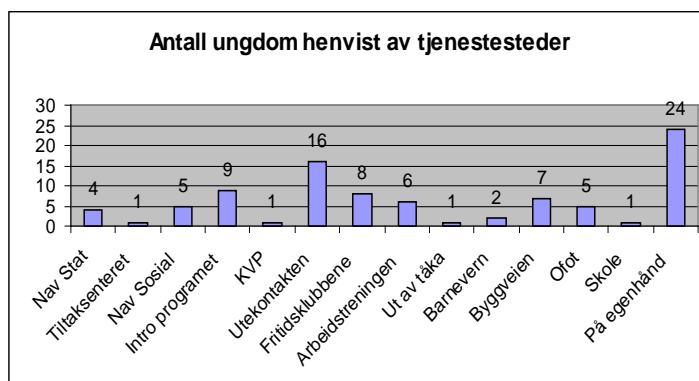
5 barn deltok på bydelens ferieklubb gjennom prosjektet. Det var færre barn påmeldt enn i 2012, men da var det mange av de påmeldte som ikke møtte. Dette tiltaket anses som svært viktig, så det har vært drøftet hvorfor det er så få påmeldt. Årsaker kan være at det er bading på mange av turene, og/eller at det er vanskelig å komme seg til Bøler. I 2014 vil det gjøres noen endringer slik at det forhåpentligvis blir høyere deltakelse; prosjektleder og ansatte på Nav vil bruke mer tid på å snakke med foreldre om tilbudet og vil fremheve at bading er frivillig. I tillegg kan utekontakten bistå med kjøring fra Skullerud til Bøler.

Sommerjobb for ungdom (Tiltak 1.2.5)

Det ble i 2013 etablert et sommerjobbtilbud for ungdom i bydelen. Jobbene var for ungdom mellom 15 og 19 år som har tilhørighet til Bydel Østensjø.

85 ungdommer søkte om sommerjobb. 61 av disse ble motivert til å søke fra en eller flere av bydelens tjenestesteder, mens 24 søkte på egenhånd (se egen tabell under).

54 av søkerne ble innkalt til intervju. Ungdom som var i spesielt behov av sommerjobb og som samtidig hadde vanskeligheter med å skaffe jobb på egenhånd, ble prioritert til intervju. Med noen få unntak gjennomførte arbeidsgiver og prosjektleder intervjuene sammen. Prosjektleder innkalte alltid flere ungdommer til hvert intervju, slik at arbeidsgiver fikk velge ungdom.

41 ungdommer fikk tilbud om sommerjobb i to uker hver. Arbeidsoppgavene var renhold, aktiviteter for eldre, maling, fjerning av avfall, vaktmestertjenester, vedlikehold av bydelens parker, gårdsarbeid, gartnerarbeid, lek og tilsyn med barn, kantine og varepåfylling i butikk. Arbeidsstedene var Abildsø gård, Manglerud Gård treffsenter 60+, bydelens driftsavdeling, bydelens rengjøringssentral, Ferieklubben på Bøler fritidsklubb, Plantasjen Skullerud, Rimi Skullerud, Bogerud gård barnehage, Soltoppen barnehage, Tvesteråsen barnehage, Bøler barnehage, Treskeveien barnehage, Rønningjordet barnehage, Abildsø sykehjem, Deli de Luca St.Hanshaugen og Rusken.

Av ungdommene som fikk tilbud om sommerjobb var det 3 ungdommer som droppet ut av tiltaket, prosjektleder sørget for at disse ble fulgt opp av ulike tjenestesteder i bydelen i etterkant. 6 av ungdommene fikk tilbud om jobb (deltid/ferie/ringevikar) på arbeidsstedet de har vært. Tiltaket ses på som forebyggende mot sosial eksklusjon og fattigdom siden det styrker tilknytning til arbeidslivet. Sommerjobb er også en vanlig aktivitet i ferien blant ungdom, og det vil være verdifullt å kunne fortelle om det til andre.

For å finansiere tiltaket har følgende tjenester bidratt med midler:

- Prosjektet finansierte lønn til 30 ungdommer samt en arbeidsleder
- Driftsavdelingen finansierte lønn til 3 ungdommer
- Renholdsavdelingen finansierte lønn til 1 ungdom
- Barnehagene finansierte lønn til 2 ungdommer
- Rusken finansierte lønn til 5 ungdommer samt en arbeidsleder.

Det er gjennomført en grundig evaluering av tiltaket, den ble lagt frem i Bydelsutvalget 21.10.13, se vedlegg 2.

Sommerfest i JS105 (Tiltak 1.2.6)

Den 04.09 ble det arrangert sommerfest i den kommunale blokken JS105.

35- 40 barn og unge kom, og 25-30 voksne. 10 ansatte fra Tiltakssenteret, utekontakten og prosjektet var tilstede.

Blokken består av kommunale leiligheter og eies av Boligbygg. Leilighetene blir tildelt av bydelen. Bygningsmassen er i dårlig stand, og skal rehabiliteres våren 2014. Flesteparten av beboerne i blokken er barnefamilier og enslige rusmisbrukere, og det har tidvis vært konflikter mellom beboere. I 2013 bodde det 71 barn og unge under 18 år i blokken. Gjennomsnittsalderen var 5,6 år.

På festen var det servering av mat og drikke. Det ble kjøpt inn uteleker for barna, og det ble arrangert konkurranser. Det var god stemning beboerne i mellom, og barna lekte bra sammen.

- *"Dette er den beste festen jeg noen gang har vært på!"* (Jente 9 år)
- *"Kommer dere i morgen også? Ikke? I overimorgen da?"* (Jente 6 år)

Prosjektleder snakket med mødrene og det viste seg at flere tidligere hadde fått brev om å delta på aktiviteter i prosjektet. De hadde takket nei fordi de ikke visste hvem som hadde sendt brevet, men etter denne festen deltok de på flere aktiviteter. Sommerfesten ble derfor en god rekrutteringsarena for andre aktiviteter i prosjektet.

To ungdommer som bor der hjalp til med å leke med barna og grille pølser. De har vært i sommerjobbtiltaket til prosjektet. Prosjektleder ringte de i forkant for å spørre om de ville hjelpe til siden de begge hadde hatt sommerjobb i regi av prosjektet. De hadde det gøy og responderte bra på å få ansvar og kunne hjelpe til. Barna synes det var gøy at de to deltok.

Denne festen var så vellykket at Tiltakssenteret og prosjektet ønsker å starte faste aktiviteter for barn i JS105 for å bedre bomiljøet i blokken. Det er derfor kjøpt inn leker for å kunne ha åpent en kveld i uken i 2014.

Aktiviteter i høstferien (Tiltak 1.2.7)

Tirsdag 01.10.13: Prosjektet samarbeidet med Skiforeningen om gratis aktiviteter på Skullerudstua i høstferien.

7 barn mellom 6 og 10 år, og 3 foresatte deltok. Barna som ble invitert kom fra Nav sosial, KVP, introduksjonsprogrammet, Tiltakssenteret og beboere i JS105. Alle som deltok hadde deltatt på aktiviteter i prosjektet tidligere.

Prosjektleder var alene som ansatt mesteparten av dagen. Prosjektet kjøpte inn mat og drikke til alle. To fra Skiforeningen hadde aktiviteter for gruppen: klatring i fjell, skattekart, taubane, kartlesing m.m. Barna synes det var gøy, spesielt med sjørøverskattejakt.

Torsdag 03.10.13: Prosjektet arrangerte aktiviteter med bowling, mat og Megazone.

19 ungdommer mellom 10- 20 år deltok. Med unntak av to ungdommer hadde alle ungdommene deltatt på aktivitetene i sommerferien. 2 ansatte deltok; fra introduksjonsprogrammet og prosjektleder.

Dette var en svært vellykket dag, grunnet spennende aktiviteter og bra stemning i gruppen.

Julefest (Tiltak 1.2.8)

Familier i introduksjonsprogrammet ble invitert på julefest på Abildsø gård.

19 voksne og 28 barn og unge deltok. 5 ansatte deltok; fire fra introduksjonsprogrammet og prosjektleder.

Det var hesteridning, middag, julesanger, utdeling av pakker fra nissen, leker og alle barna ble kledd ut som små nisser.

Utstyrskasse (Tiltak 2.1.3)

Prosjektleder har utredet muligheten for å opprette en utstyrskasse i bydelen. Saken ble lagt frem for Bydelsutvalget 16.12.2013 (se vedlegg 3) og vedtak ble fattet (jf. pkt. 2.1.3 i vedlegg 1).

Fritidstilbud (Tiltak 2.2.2)

Ungdommene som deltok på gruppeaktivitetene i sommerferien og høstferien fikk tilbud om å delta på ulike fritidstilbud i bydelen i etterkant. Hensikten var å få de integrert inn i ordinære fritidsaktiviteter. Dette foregikk ved at prosjektleder inviterte og deltok de første gangene.

- 2 unge gutter har blitt med i gruppen Idrett og Utfordring. Gruppen består av ungdom som møtes en gang i uken og gjør ulike aktiviteter sammen med to voksne. Prosjektleder brukte tid på å forklare foreldrene oppmøtetidspunkt, oppmøtested og oppmøteplikt. Prosjektleder fulgte ungdommene første kvelden. Begge har hatt god nytte av å være i aktivitet, både med tanke på sosial inkludering, språkutvikling og det å være i aktivitet.
- 1 ung jente har blitt med i Dansegruppe på Bøler fritidsklubb på fredager. Dansekurset er gratis og åpent for alle ungdommer i bydelen. Prosjektleder sendte ut invitasjoner til 17 ungdommer som hadde deltatt på aktiviteter i sommer. 9 ungdommer møtte opp på klubben fredag 08.11; 3 gutter og 6 jenter. De ble introdusert til klubben og de ansatte, og de fleste synes det var gøy med dans. Ungdommene ble også introdusert til to av utekontaktene.
- Flere av ungdommene som møtte på dansekurset var nysgjerrig på klatreveggen på Bøler fritidsklubb. Bøler klubben hadde ikke nødvendig klatreutstyr og de ansatte hadde ikke kurs i sikring. Prosjektet valgte å kjøpe inn klatreutstyr (tau, sele og sko i noen størrelser), og gjennomføre toppsikringskurs for ansatte på Bøler klubben. Dette for å kunne gi tilbud til alle barn og unge i bydelen å kunne klatre i åpningstiden til klubben, i tillegg vil klubben kunne være åpen for egne grupper ved behov. Dette vil altså være et universelt tilbud, «åpen møteplass», der barn og unge som har spesielt behov for fritidsaktiviteter blir prioritert plass.
- Prosjektet har betalt instrumenter og noe lydutstyr for å starte musikkstudio på to klubber i bydelen. Klubbene er åpne for alle i bydelen, og fanger spesielt barn og unge i målgruppen.

Hestegruppe (Tiltak 2.3.1)

Prosjektet arrangerte ridekurs på Abildsø gård 6 ettermiddager i perioden mai – juni.

4 jenter i alder 13-17 år deltok. Kurset ble ledet av en hovedleder og en assistent på Abildsø gård.

Alle jentene var i introduksjonsprogrammet og hadde få eller ingen fritidsaktiviteter. 3 av 4 hadde sittet på hest før, men ikke blitt instruert eller ridd selvstendig.

Deltakerne virket fornøyde med ridekurset og sa de skulle ønske det varte lenger.

- *"Dette er så gøy!"* (Jente 17 år)
- *"Jeg ville gå på ridekurs med venninnen min, men det var for dyrt. Men nå går jeg på ridekurs jeg også"* (Jente 14 år)

3 Oppsummering av erfaringer fra 2013

Utfordringer

Erfaringene fra 2013 viser at det har vært vanskelig å få barn fra Nav sosial til å møte opp på aktiviteter, selv om det har vært gratis. I tillegg hadde det vært ønskelig at flere barn fra Nav sosial og KVP hadde blitt søkt inn på aktiviteter i prosjektet, da det var 780 barn som hadde foreldre som i 2013 mottok sosialhjelp. Fra familier som er i introduksjonsprogrammet var det godt oppmøte. Prosjektleder ønsker både å få flere ansatte til å søke inn aktuelle barn og unge i 2014, og få flere innsøkte barn og unge til å møte på aktiviteter. Styringsgruppen ønsker at ansatte i Nav prioriterer noen familier som får tettere oppfølging og informasjon om prosjektets tiltak. Prosjektleder kan styrke barneperspektivet blant ansatte i Nav, ved kontinuerlig informere om barnefattigdom og prosjektet. Fagansvarlig på Nav sosial kan sørge for at kartleggingen av barnefamilier fortsetter.

En annen erfaring er at det har vært vanskelig å få til et system som sørger for at barn i målgruppen kan delta på ordinære fritidstilbud som idrett og kulturtilbud. Det er utfordrende å lage en formalisert avtale eller rutine mellom skolene, barne- og ungdomstjenesten, Nav og lokale lag- og organisasjoner som sørger for at barn får delta selv om familien ikke har penger til å betale kontingentene. Løsninger på denne utfordringen må jobbes videre med i 2014.

Av hensyn til metodeutvikling, synlighet og bedre oppfølging av brukerne hadde det vært hensiktsmessig med to ansatte i prosjektet.

En siste utfordring som bør trekkes frem er hvordan prosjektet skal tilby aktiviteter til barn og ungdom i målgruppen uten at det føles stigmatiserende for den enkelte familie. Dette krever kontinuerlig bevissthet på hvordan rekruttere og hvordan utforme tiltakene.

Positive effekter

Positive effekter av prosjektet kan være at de barna og unge som har deltatt i prosjektet har økt sin sosiale inkludering ved at de har fått større nettverk og deltatt på aktiviteter de ellers ikke kunne deltatt på. Ansatte involvert i prosjektet har blitt kjent med barna, og kan hjelpe de videre i andre fritidsaktiviteter. Barna har vært fysiske aktive, noe som vil kunne få helsemessige gevinster og forhåpentligvis spre seg til resten av familien. Barna har opplevd mestring ved flere av aktivitetene, hatt det gøy og fått økt språkutviklingen. Ungdommene som har fått sommerjobb har i tillegg fått verdifull arbeidserfaring. Alt dette vil kunne bidra til å forebygge og avdekke psykiske og fysiske helseutfordringer. Prosjektet kan også styrke barn av sosialhjelpsmottakeres tilknytning til arbeidslivet, noe som forhindrer sosial arv og har en forebyggende effekt på fattigdom

Tiltak som blir prioritert i 2014

Tiltaket sommerjobb for ungdom var spesielt vellykket. Dette vil derfor bli videreført og prioritert i 2014. Videre vil det fokuseres på å øke antall deltakere i målgruppen til Ferieklubb, da dette er et åpent tilbud for hele bydelen og vil ha stor effekt på barnas sosiale inkludering. Et annet tiltak som prosjektet har spesielt tro på er å ha Smeden i JS105 åpen en kveld i uka.

Se flere tiltak i «Mål- og tiltaksplan for prosjektet ”Hva har du gjort i ferien?” 2014» (vedlegg 4).

Kilder

Folkehelseinstituttet (2013), *Inntekt og helse – faktaark med helsestatistikk*. Publisert på <http://www.fhi.no/artikler/?id=70829> 27.08.2008 og oppdatert 14.11.2013

Helsedirektoratet (2011), *Virkemidler og tiltak i folkehelsearbeidet*. Publisert på <http://helsedirektoratet.no/folkehelse/folkehelsearbeid/tiltak/Sider/default.aspx> 27.11.2011 og oppdatert 29.12.2011

Herud, Eva og Sille Ohrem Naper (2012), *Fattigdom og levekår i Norge- Status 2012*. Oslo: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Nadim, Marjan og Roy A. Nielsen (2009), *Barnfattigdom i Norge- Omfang, utvikling og geografisk variasjon*. Fafo- rapport 2009: 38. Oslo: Fafo

NOVA (2013), *Ungdata. Nasjonale resultater 2010- 2012*. NOVA rapport 10/13. Oslo: NOV

Vedlegg 1 Mål og tiltaksplan

Mål- og tiltaksplan 2013 for prosjektet "Hva har du gjort i ferien?" Status for oppfølging av tiltak per 31.12.2013

Mål 1 Bydelens barn og unge har tilgang på rimelige og gode ferietilbud i skolens ferier

Mål:	Vedtatte tiltak:	Status tiltak:	Merknad:
1.1 Risikoutsatte barn og unge deltar på eksisterende ferietilbud	1.1.1 Innhente informasjon om eksisterende ferietilbud til barn og unge, ved barne- og ungdomstjenesten og ved frivillige lag og organisasjoner	F	Prosjektleder har deltatt på ukentlige møter med utekontakten og SaLTo- koordinator. Prosjektleder har innhentet informasjon om ferietilbud fra frivillige og lag- og organisasjoner; Skiforeningen, Home-Start, Redd Barna, Røde Kors, Frivillighetsentralene, Frelsesarmeen og Abildsø fellesskapshus.
	1.1.2 Samtlige ansatte på Nav og Tiltakssenteret får systematisk og kontinuerlig informasjon om ulike ferietilbud som eksisterer: på teammøter og e-post	F	Informasjon om tilbud er systematisk og kontinuerlig formidlet til samtlige ansatte på Nav og Tiltakssenteret
	1.1.3 Bistå søkeprosessen om eksisterende ferietilbud ved behov	F	Prosjektleder har bistått flere familier å søke på Røde Kors «Ferie for alle». En familie har fått plass hver ferie
1.2 Risikoutsatte barn og unge får tilbud om aktiviteter i skolens ferier	1.2.1 Vinterferien: Arrangere ski - og akeaktiviteter for barn av personer som mottar ytelser fra NAV	F	Prosjektet arrangerte gratis skiaktiviteter tre dager i vinterferien i et samarbeid med Skiforeningen. 25 barn og 9 foreldre deltok
	1.2.2 Påskeferien: Bøler Hallen holdes åpen 3 kvelder	F	Bøler Hallen ble holdt åpent tre kvelder i påskeferien i et samarbeid med Bøler basket. Det var godt oppmøte alle tre kveldene.

Mål 1 Bydelens barn og unge har tilgang på rimelige og gode ferietilbud i skolens ferier			
Mål:	Vedtatte tiltak:	Status tiltak:	Merknad:
	1.2.3 Sommerferien: Arrangere sommeraktiviteter for familier i Introduksjonsprogrammet	F	Prosjektet og introduksjonsprogrammet arrangerte turer til Tusenfryd, Klatreparken Tryvann og Teknisk museum. 21 barn og unge deltok
	1.2.4 Sommerferien: Barn av personer som mottar ytelser fra NAV får reserverte plasser på bydelens Ferieklubb	F	5 barn fikk reserverte plasser på Bøler Ferieklubb
	1.2.5 Sommerferien: Sommerjobbtilbud for 30 ungdommer i bydelen i 2 uker	F	41 ungdom fikk tilbud om sommerjobb i to uker hver. Det var et tett samarbeid med bydelens tjenestesteder, spesielt Utekontakten
	1.2.6 Sommerferien: Arrangere sommerfest for beboere i JS 105	F	Prosjektet og Tiltakssenteret arrangerte sommerfest i JS105. 35-40 barn og 25-30 voksne deltok
	1.2.7 Høstferien: Arrangere tur for beboere i JS 105 og familier i Introduksjonsprogrammet	F	Prosjektet og Tiltakssenteret arrangerte bowling, Megazone og pizza i høstferien. 19 ungdom deltok Prosjektet samarbeidet med Skiforeningen om utendørs aktiviteter ved Skullerudstua. 7 barn og 3 foreldre deltok
	1.2.8 Juleferien: Arrangere julefest for beboere i JS 105 og familier i Introduksjonsprogrammet	F	Prosjektet og introduksjonsprogrammet arrangerte julefest på Abildsø gård. 19 voksne og 28 barn deltok

Mål 2 Bydelens barn og unge har tilbud om gratis/rimelig fritidstilbud			
Mål:	Vedtatte tiltak:	Status tiltak:	Merknad:
2.1 Risikoutsatte barn og unge deltar på ordinære fritidstilbud	2.1.1 Kontakte utvalgte lag, frivillige organisasjoner, skoler og tjenestesteder i bydelen for å finne løsninger på hvordan risikoutsatte barn og unge kan få delta på ordinære fritidstilbud	UA	<ul style="list-style-type: none"> - Prosjektleder har vært i kontakt med Redd Barna, Home-Start, Røde Kors, Skiforeningen, Frivillighetssentralene, Ung Info, Lions, Frelsesarmeen og Abildsø fellesskapshus. - Prosjektleder har holdt foredrag på Nav og Tiltakssenteret om barnefattigdom og prosjektet - Det er gjennomført møter med relevante tjenestesteder i bydelenTiltaket blir videreført i 2014. Prosjektet skal vurdere ulike løsninger
	2.1.2 Informere tjenestesteder i bydelen om mulige løsninger på tiltak 2.1.1	UA	Prosjektleder har ikke kommet frem til mulig løsning ennå
	2.1.3 Utrede muligheten for å opprette en utstyrsbank i bydelen. Dette ved å kontakte ulike lag, frivillige organisasjoner og privat næringsliv	F	<p>Muligheten for å opprette en utstyrsbank i bydelen ble utredet og lagt frem i sak Bydelsutvalget 16.12.2013. Utredningen ledet frem til dette vedtaket:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det søkes om eksterne midler hos offentlige og private aktører om støtte til etablering og drift av utstyrsbank på Manglerud gård. 2. Skoler i bydelen orienteres snarest om at bydelen arbeider med utstyrsbank. Skolene bes melde tilbake om evt. utlånsordninger som finnes lokalt.

Mål 2 Bydelens barn og unge har tilbud om gratis/rimelig fritidstilbud			
Mål:	Vedtatte tiltak:	Status tiltak:	Merknad:
2.2 Risikoutsatte barn og unge deltar på eksisterende gratis aktivitetstilbud i bydelen	2.2.1 Innhente informasjon om eksisterende aktivitetstilbud til barn og unge, ved barne- og ungdomstjenesten og ved frivillige lag og organisasjoner	F	Prosjektleder har innhentet informasjon om aktivitetstilbud ved å delta på ukentlige møter med utekontakten og SaLTo- koordinator. Prosjektleder har videre innhentet informasjon fra frivillige lag- og organisasjoner, slik som Skiforeningen, UngInfo, Home-Start, Redd Barna, Røde Kors, Frivillighetsentralene, Frelsesarmeen, Lions og Abildsø fellesskaps hus.
	2.2.2 Ansatte på NAV og Tiltakssenteret får systematisk og kontinuerlig informasjon om ulike aktivitetstilbud som eksisterer: på teammøter og e-post	F	Informasjon om tilbud er systematisk og kontinuerlig formidlet til samtlige ansatte på Nav og Tiltakssenteret. Flere barn og unge har blitt videreformidlet inn i eksisterende aktivitetstilbud. Dette ved at prosjektleder har blitt kjent med de som har deltatt på aktiviteter i sommerferien og vet hvem som har ekstra behov for fritidstilbud: <ul style="list-style-type: none"> - 2 ungdom har blitt med på Idrett og Utfordring - 1 ungdom har blitt med i Dansegruppe på Bølerklubben - Ansatte har deltatt på sikringskurs, sånn at det kan starte klatregruppe på Bølerklubben etter nyttår - Det dekkes instrumenter og noe lydutstyr på to klubber for å starte musikkstudio
2.3 Jenter i familier som er i Introduksjonsprogrammet eller følges opp av NAV og er i behov for aktiviteter, tilbys aktiviteter	2.3.1 Gjennomføre to hestegrupper: 4-5 jenter, en kveld i uka over 5 uker.	F	Det er gjennomført ett ridekurs. 4 jenter deltok

Mål 2 Bydelens barn og unge har tilbud om gratis/rimelig fritidstilbud			
Mål:	Vedtatte tiltak:	Status tiltak:	Merknad:
2.4 Barn og unge har aktiviteter i eget bomiljø	2.4.1 Utvikle aktiviteter en fast kveld i uken i JS 105	UA	Det er kjøpt inn leker, møbler o.l til å kunne ha aktiviteter en kveld i uken i JS105 i 2014
	2.4.2 Utrede muligheten for et samarbeid med Rustad IL om aktiviteter for beboere JS 105	UA	Det tas kontakt med Rustad IL etter oppstart av aktiviteter i JS105
2.5 Barn og unge er inkludert i frivillige lag og organisasjoner, uavhengig av foreldrenes økonomi	2.5.1 Bydelens lag og organisasjoner oppfordres ved et brev fra bydelen til å ha en strategi for å ivareta barn og unge fra fattige familier på best mulig måte (eks. byttedager, dugnader)	IU	Dette tiltaket er ikke gjennomført. Tiltaket videreføres i 2014. Prosjektgruppen mener det også ideelt sett bør være slik at idrettslag vet hvem de kan kontakte i bydelen for at barn og unge kan få være med på aktiviteter

Mål 3 Bydel Østensjø har kunnskap om barnefattigdom i bydelen			
Mål:	Vedtatte tiltak:	Status tiltak:	Merknad:
3.1 Bydelen har oversikt over behov og eksisterende tiltak for barn og unge	3.1.1 Behov og eksisterende tiltak for barn og ungdom i bydelen kartlegges ved: <ul style="list-style-type: none"> - antall barn i kommunal boligmasse - antall barn av foreldre som mottar sosialhjelp - hvor mange av beboere i utsatt boområde har fritidstilbud? - hvilke tiltak er det behov for? 	UA	<p>Prosjektet har vært i kontakt med 80 familier i 2013, som til sammen har 228 barn (NAV sosial: 155, Introduksjonsprogrammet: 51, KVP: 20, Tiltakssenteret: 2), mens det er 60 barn som har møtt opp på aktiviteter (NAV sosial: 12, Intro: 44, KVP: 2, Tiltak: 2).</p> <p>Tiltakssenteret har gjennomført kartlegging av barn boende i JS105.</p> <p>Sosialkonsulentene på Nav har fylt ut kartleggingskjema over alle barnefamilier</p>
	3.1.2 Intervjue 2 foreldre og 2 barn om deres behov	IU	Tiltaket er ikke gjennomført, men flere familier er uformelt forespurt underveis om deres behov.
3.2 Følge opp bydelens ”Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og ungdom fra fattige familier 2011- 2014”	3.2.1 Evaluere gjennomføring av ”Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og ungdom fra fattige familier 2011- 2014”	UA	Rapport på gjennomføring av tiltaksplanen legges frem i sak i Bydelsutvalget mars 2014

Vedlegg 2 Evaluering av sommerjobbtiltak for ungdom i Bydel Østensjø 2013.

Vedlegg til sak 155/13 i Bydelsutvalget 21.10.13

Evaluering av sommerjobbtiltak for ungdom i Bydel Østensjø 2013

Det ble sendt ut 84 evalueringsskjemaer til alle involverte i tiltaket hvorav 31 har besvart med følgende fordeling: 12 ungdommer, 8 arbeidsteder og 11 kontaktpersoner. Resultater fra besvarelsene samt muntlige tilbakemeldinger er presentert her.

Tilbakemeldinger fra 12 ungdommer

Ungdommene fikk spørsmål om hva som var bra med tiltaket og hva som var mindre bra/dårlig. 6 av 12 skriver at det ikke var noe som var mindre bra/dårlig. Det som ble nevnt som mindre bra var ”været”, ”ville jobbe mer enn 2 uker”, og ”litt mye venting”.

- *Gledet meg til å dra på jobb og gruet meg til å dra hjem 😊.* (Jente 16 år, jobbet i barnehage)

Tilbakemeldinger fra 8 arbeidsteder

Av de 8 arbeidstedene som svarte på evalueringen svarte 6 at de var svært fornøyd med ungdommene, og 2 svarte at de var fornøyd.

På spørsmål om de ønsker ungdom til neste år svarte alle ”ja”.

- *Flere av de eldre har satt stor pris på at de har vært her. De eldre får litt ekstra oppmerksomhet som de vanligvis ikke får.* (Kontaktperson på et arbeidsted)
- *Dette er en god måte å rekruttere fremtidige medarbeidere.* (Leder på et arbeidsted, som også skriver at hun vil anbefale andre arbeidsplasser å ha ungdom i sommerjobb i regi av dette prosjektet)
- *Jeg er klar for å doble antallet neste år hvis midlene er der.* (Leder på et arbeidsted som også skriver at hun er svært fornøyd med tiltaket og ungdommene som har jobbet hos henne)
- *Makan - her kommer den ene flotte ungdommen etter den neste. Du har gjort en kjempejobb med å plukke ut disse ungdommene.* (Leder på et arbeidsted)

Tilbakemeldinger fra 11 kontaktpersoner

Kontaktpersonene (de som henviste ungdommene) fikk et spørsmål der de skulle skrive hvor fornøyd de er med tiltaket (på en skala fra 1-5). 9 av 11 skriver at de er 5 (svært fornøyd), mens 2 skriver at de er 4 (fornøyd).

- *Prosjektet har vært en inngangsportal til arbeidslivet for ungdommer som står fjernt fra arbeidslivet. Dette særlig med tanke på at foreldrene ofte er, og også lenge har vært, utenfor jobb. De har derfor ikke naturlig hjelp i overføring av kunnskap fra foreldrene om hva arbeidslivet innebærer, søknadsprosess, tilpassing i en ansattgruppe, krav, forventninger og fordeler ved det å være ansatt. Prosjektet har dermed fungert som stedfortreder for den erfaringsoverføringen som vanligvis går fra en generasjon til en*

annen, og fungert som bindeleddet som foreldre ofte er når det gjelder sommerjobber. Sommerjobben er også svært verdifull med tanke på å få noe på CV og å få seg referanser til senere jobbsøking. Verdien av å oppleve å kunne mestre er uvurderlig! Jeg håper at dette prosjektet fortsetter og at det også kan tilbys til enda flere etter hver.” (En ansatt i NAV som har rekruttert ungdom som har foreldre som mottar sosialhjelp)

- *Veldig fint at det var et ordentlig intervju, og at de fikk konstruktive tilbakemeldinger på hvilket inntrykk både prosjektleder og representant for selve jobben, som var tilstede på intervjuet. (Kontaktperson)*
- *Prosjektleder har vist et stort engasjement og vært veldig våken for å se de forskjellige ungdommene som jeg har oppfordret til å søke. Det har vært et nært og veldig godt samarbeid fra start til slutt (Kontaktperson utekontakten)*

Positive erfaringer som er ønskelig å videreføre:

- Arbeidssteder som ble kontaktet var positive til å ta i mot ungdom, og flere av bydelens tjenestesteder hadde mulighet til å delfinansiere lønnsutgiftene. Dette gjorde det mulig å øke antallet som fikk tilbud om jobb.
- Det var et tett samarbeid mellom prosjektleder og kontaktpersonene. Kontaktpersonene motiverte ungdom i målgruppen til å søke. Kontaktpersonene (spesielt utekontakten, men også arbeidstreningen, Byggveien bofelleskap, introduksjonsprogrammet og OFOT) fulgte også ungdommene godt opp underveis
- Prosjektleder brukte mye tid på å innkalle ”riktig” ungdom til ”riktig” arbeidssted. Dette ved å snakke mye med kontaktpersonene og arbeidsstedet i forkant av innkalling til intervju. Det var som oftest en god ”match” mellom ungdom og arbeidssted.
- På nesten alle arbeidsstedene deltok en ansatt på intervjuene sammen med prosjektleder. Det ble alltid innkalt flere ungdom enn det var arbeidsplasser til. Dette gjorde at arbeidsstedet fikk velge hvilke ungdom som skulle jobbe hos dem, og ungdommene måtte kjempe for å få jobb. 3 arbeidssteder ønsket flere ungdom enn avtalt før intervjuene, dette fordi de ikke klarte å velge mellom de som kom på intervjuet.
- Ungdom måtte gjennom ordinær jobbsøkerprosess med søknad og intervju.
- Ungdommene måtte følge vanlige arbeidslivsregler ved å levere skattekort, skrive kontrakt, skrive timeliste, og følge fraværsregler
- Det var et bredt utvalg av type jobber. Ungdom kunne derfor velge litt ut fra deres interesser
- Ungdommene mottok lønn ihht Oslo kommunes tariff. Dette motiverte ungdommene

Erfaringer som kan forbedres:

- Starte arbeidet tidligere med å finne arbeidssteder og lyse ut stillingene
- Flere ønsket å få lønn utbetalt tidligere. Lønningsavdelingen bør få en forespørsel om dette siden det kan være motiverende og lønnen kan brukes til aktiviteter i ferien
- Det er en sårbar organisering av tiltaket at en person alene har ansvaret for å gjennomføre tiltaket, i tillegg er det ressurskrevende. Det vil derfor hensiktsmessig å begrense antall ungdom i sommerjobb til 40, eller fordele arbeidsoppgavene på flere ansatte.
- Innkalle alle ungdommene som har fått jobb og kontaktpersonene til informasjonsmøter i forkant av oppstart jobb
- Starte tidlig med samarbeid og avklaringer med lønningsavdelingen. Finne en mindre tidskrevende løsning på utfylling og innlevering av skattekort, kontrakt og timelister

Vedlegg 3 Mål- og tiltaksplan for prosjektet "Hva har du gjort i ferien?", Bydel Østensjø, 2014

Formål: Forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier
Hovedmål: Barn og unge i Bydel Østensjø deltar i ferie- og fritidsaktiviteter uavhengig av foreldrenes økonomi

Delmål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeidsinst.
1. Barn og unge i målgruppen (*) deltar på eksisterende ferie- og fritidstilbud	4 familier har deltatt på Røde Kors sitt ferietilbud «Ferie for alle». 2 familier har blitt videreformidlet til Home Start. 2 barn har blitt videreformidlet til Idrett og Utfordring. 40 barn har mottatt Aktivitetskort fra Frelsesarmeen. 10 barn har deltatt på Ferieklubb Bøler.	1.1 Prosjektleder innhenter informasjon om ferie- og fritidstilbud, og videreformidler dette til samtlige ansatte på ulike tjenestesteder i møter og på mail. 1.2 Ansatte og/eller prosjektleder tar direkte kontakt med familiene for å informere og bistå søkeprosessen ved behov	Fortløpende Fortløpende	Prosjekt leder (PL) PL	Nav, Tiltakssenteret, Utekontakten, Barnevernstjenesten, Røde Kors, Home Start, Fritidsklubber, Bøler klubben, Idrett og Utfordring, Frelsesarmeen
2. Utvikle fritidstilbud som er åpne for alle barn og unge i bydelen, og der målgruppen er prioritert plass	2.1 10 barn og ungdom i målgruppen har deltatt på Klatrekurs på Bøler 2.2 800 besøk har funnet sted ved VM-cafeen, i løpet av 25 kvelder 2.3 40 barn og unge har deltatt på aktivitetene i JS105 2.4 Det har blitt søkt om støtte til etablering og drift av utstyrsbank	2.1 Utvikle et klatrekurs på Bøler. Vurdere om det er behov for egne jentegrupper 2.2 Holde åpen VM-cafe (åpen møteplass) 2.3 Planlegge og gjennomføre leksehjelp og aktiviteter en kveld i uka for barn og unge beboere i den kommunale blokken JS105 2.4 Søke om støtte til etablering og drift av utstyrsbank	Februar Juni Februar Desember	PL Leder Skullerud klubben PL PL	Bøler klubben, Skullerud klubben, Rustad IL, «Bosatt Østensjø», Redd Barna, Nav, Manglerud gård 60+, Røde Kors

<p>3. Utvikle <i>egne gruppeaktiviteter</i> i alle skolens ferier for målgruppen</p>	<p>3.1 30barn har deltatt på skiaktiviteter i vinterferien</p> <p>3.2 300 besøk har funnet sted i Bøler Hallen, i løpet av tre dager i påskeferien</p> <p>3.3 8 familier har deltatt på ferietur i sommerferien</p> <p>3.4 30 ungdom har deltatt på aktiviteter i sommerferien</p> <p>3.5 20 barn har deltatt på aktiviteter i høstferien</p> <p>3.6 30 barn har deltatt på aktiviteter i juleferien</p>	<p>3.1 Vinterferie: Skiaktiviteter på Skullerud</p> <p>3.2 Påskeferien: Bøler Hallen holdes åpen 3 kvelder</p> <p>3.3 Sommerferie: Gruppeaktiviteter for ungdom der foreldre er i kontakt med Nav</p> <p>3.4 Sommerferie: Ferietur for enslige med barn</p> <p>3.5 Høstferien: Aktiviteter</p> <p>3.6 Juleferien: Julefest for familier i Introduksjonsprogrammet</p>	<p>Februar</p> <p>April</p> <p>Juni</p> <p>Juni</p> <p>September</p> <p>Desember</p>	<p>PL</p> <p>Leder Utekontakt</p> <p>PL</p> <p>PL</p> <p>PL</p> <p>PL</p>	<p>Barnevernstjenesten, Introduksjonsprogrammet, Skiforeningen, Nav, FRIGO, Bøler basket, Utekontakten</p>
<p>4. Barn og unge i målgruppen deltar på <i>ordinære fritidsaktiviteter</i> med krav til kontingenter og foreldreinnsats</p>	<p>Det har blitt satt i gang et samarbeid med utvalgte skoler og lag- og organisasjoner</p>	<p>4.1 Etablere samarbeidsrutiner mellom bydelens tjenester og skolene om barn og unge som ikke får delta på ordinære fritidsaktiviteter</p> <p>4.2 Invitere utvalgte lag- og organisasjoner til et samarbeidsmøte. Oppfordre til en strategi for å ivareta barn og unge fra fattige familier på best mulig måte</p>	<p>Desember</p> <p>Desember</p>	<p>Prosjektgr</p> <p>Prosjektgr</p>	<p>Nav, Skolene (sosiallærene), Idrettens samarbeidsutvalg/ Oslo idrettskrets, Lions, Røde Kors, Frelsesarmeen, Manglerud gård</p>

5 Styrke <i>barneperspektivet</i> på Nav	Flere barn og unge fra Nav har deltatt på en eller flere aktiviteter i prosjektet i 2014 enn i 2013: - 30 fra Nav sosial - 40 fra Introduksjonsprogrammet - 10 fra Kvalifiseringsprogrammet	5.1 Tema på fagmøtene på Nav 5.2 Ansatte på Nav sosial kartlegger barnefamilier og barns behov 5.3 Ansatte på Nav sosial prioriterer tett oppfølging av barnefamilier	Fortløpende Juli Fortløpende	PL Fagansv. Nav sosial Fagansv. Nav sosial	Nav, Prosjektgruppen
6 Styrke ungdommer i målgruppens <i>tilknytning til arbeidslivet</i> og forebygge sosial arv	6.1 20 ungdommer har deltatt på CV og søknadskurs 6.2 45 ungdommer har fått tilbud om sommerjobb i to uker	6.1 CV og søknadskurs for ungdom som hadde sommerjobb i 2013 6.2 Videreføre sommerjobbtiltaket	Februar August	PL PL	Ung Info, Bydelens tjenestesteder, Rusken
7 <i>Forankring</i> av «Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og ungdom fra fattige familier 2011- 2014» mot bydelens tjenestesteder	7.1 Tiltaksplanen har blitt forankret i bydelens tjenesteder 7.2 Evaluering og rullering av tiltaksplanen har blitt gjennomført	7.1 Implementere tiltakene i Tiltaksplanen mot bydelens tjenesteder. Plan for implementering utarbeides 7.2 Rullere tiltaksplan for 2015- 2017. Sak til Bydelsutvalget i første møterekke i 2015	September Januar 2015	Styringsgr Styringsgr	Bydelens tjenestesteder

*Målgruppe: Barn og unge opp til 23 år som av økonomiske eller andre årsaker er ekskludert fra sosiale arenaer. Dette gjelder hovedsakelig barn og unge som bor i den kommunale blokken JS105, og barn og unge der foreldrene er i kontakt med de sosiale tjenestene i Nav, særlig foreldre som er i kvalifiseringsprogrammet, introduksjonsprogrammet eller mottar sosialhjelp

Vedlegg 4 Utstyrskontroll for barn og unge i Bydel Østensjø

Saksframlegg i Bydelsutvalget 16.12.2013 (Se neste side

Arkivsak: 201300704

Arkivkode: 18

Saksbeh: Camilla Holt Hasle / Anne Sissel Slaatsveen

Saksgang	Møtedato
Ungdomsrådet	09.12.2013
Oppvekstkomite	09.12.2013
Bydelsutvikling, Miljø og Kulturkomite	09.12.2013
Bydelsutvalget	16.12.2013

UTSTYRSBANK FOR BARN OG UNGE I BYDEL ØSTENSJØ

Bakgrunn:

Bydelsutvalget vedtok 18.03.2013 følgende i sak 38 /13 Årsrapport 2012 – arbeidstrening for ungdom: *"Bydelsutvalget ber om at muligheten for at arbeidstreningen bidrar i oppretting av en utstyrsbank legges fram som egen sak. Det undersøkes også om i hvilken grad Lions og andre organisasjoner kan bidra til å muliggjøre dette.*

Bydelsutvalget vedtok i 2010 "Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier 2011- 2014". Mål 1.3: "Bydelens barn og unge har utstyr til å kunne delta på aktiviteter, uavhengig av foreldrenes økonomi.". Tiltak 1.3: "Bydelen forespør frivillige lag og organisasjoner om å bygge opp utstyrsbank(er) for barn og unge i bydelen". Målgruppen er definert som "barn og unge 0-17 år fra fattige familier i Bydel Østensjø".

På ungdomskonferansen januar 2013, var utstyr til å drive fritidsaktiviteter en av problemstillingene som ble drøftet. Utstyrsbank var et foreslått tiltak som fikk tilslutning fra mange av konferansens deltakere. I etterkant av ungdomskonferansen har ungdomsrådet drøftet utstyrsbank i sak 36/13. Ungdomsrådet mener det er viktig å vektlegge følgende for at utstyrsbanken skal fungere godt:

- «Utstyrslageret må ligge lett tilgjengelig og synlig f.eks. ved T-banen, buss, et kjøpesenter eller ved en idrettshall.
- Det er ønskelig at bydelen samarbeider med Lions, et idrettslag og skolene om utstyrsbanken.
- Det bør undersøkes om bydelens frivillighetssentraler kan administrere utstyrsbanken.
- Utstyr som det er særlig interessant å ha i utstyrsbanken er: Langrenn, alpint, skøyter, sykler og småutstyr (baller, tennis o.a).
- Utstyrsbanken bør hovedsakelig basere seg på nytt utstyr. Men i tillegg bør det legges til rette for å ta imot brukt utstyr.»

I bydelsutvalgets vedtak sak 38/13 er det ikke definert målgruppe for utstyrsbanken og hva utstyrsbanken skal inneholde. Bydelsadministrasjonen har med utgangspunkt i «Tiltaksplan mot

sosial eksklusjon av barn og fra fattige familier 2011 – 2014» og innspill fra ungdomskonferansen, definert utstyrsbank til å gjelde utlån av sportsutstyr til barn og unge i Bydel Østensjø.

Saksframstilling:

Eksisterende utstyr til utlån i Bydel Østensjø

Bydelen har allerede noe utstyr til utlån til bydelens befolkning. Utlånet er fordelt på tre tjenestesteder.

1. Opplysningstjenesten låner ut bærbar PC og projektor og har i underkant av 10 utlån i året.
2. Driftsavdelingen låner ut telt, utstillingsvegger/moduler, stoler, bord og ulike arrangementer. Utlånet er mest konsentrert i perioden mai til september med utlån ca. hver 14. dag.
3. Manglerud ungdomshus låner ut PA-anlegg (lydanlegg), scene, lys rigg, lyd koffert og DVD-spiller. Utstyret lånes ut ca. 14 ganger i året.

Erfaringer fra utstyrsbanker i andre bydeler som låner ut sportsutstyr

Det er innhentet informasjon fra utstyrsbankene i Friluftssenteret i Bydel Gamle Oslo (FRIGO), Bydel Bjerke (Bjerke Nærmiljøseneter) og Bydel Grorud (Romsås Frivilligsentral).

Utstyrsbanken i Gamle Oslo inngår som en del av FRIGO sin virksomhet og er den største med utlån av både sommer og vinterutstyr. Den har store lokaler til lagring og vedlikehold og flere heltidsansatte.

Grorud og Bjerke låner hovedsakelig ut vinterutstyr (langrennsski, skøyter og alpint). Dette fordi det er for ressurskrevende å inkludere tekstiler og sommerutstyr i utstyrsbanken.

Alle tre utstyrsbankene har en hovedansvarlig for driften. I tillegg er andre offentlig ansatt og/eller frivillige involvert i innkjøp, vedlikehold, utlån, innlevering eller fornying av utstyret.

Utstyrsbankene er plassert i nærheten av busstopp eller t-bane stasjon. Lagerlokalenes størrelse er fra 70 m² eller større.

I løpet av et år har Bydel Bjerke og Bydel Grorud hatt 600 – 800 utlån og da mest av langrenns utstyr. FRIGO i Gamle Oslo har hovedsakelig utlån til skoleklasser ved klasseseturer og klasseaktiviteter.

Alle tre utstyrsbankene startet opp med nytt utstyr. Grunnen til dette var bl.a. et ønske om ikke å stigmatisere brukerne og at det var praktisk med en type standardisert utstyr. En type ski, binding og sko innebærer noe enklere utlån, lagring og vedlikehold.

Finansering av utstyrsbankene i Bydel Gamle Oslo, Bydel Bjerke og Bydel Grorud

Utstyrsbankene er finansiert både av bydelenes egne midler, statlige prosjektmidler og fra private aktører. Bydelene har mottatt midler fra Gjensidigestiftelsen, midler fra Groruddalsstiftelsen og statlige prosjektmidler knyttet til fattigdom. Flere samarbeider med en sportsbutikk eller produsent ved innkjøp av nytt utstyr.

Utstyrsbanken på FRIGO i Gamle Oslo informerer om at de har driftsutgifter på ca. kr 200 000 og lønnsutgifter på ca. kr 500 000 i året.

Bydel Bjerke har et samarbeid med Kriminalomsorg i Frihet (KIF) som utfører gratis vedlikehold av utstyret. Både Gamle Oslo og Bydel Bjerke estimerer at innkjøp av utstyr første året vil koste kr 500 000.

Bydel Grorud har hatt utstyrsbank i mange år som er finansiert av Groruddalsmidler og bydelen. I 2010 søkte Grorud om prosjektet ”Skisport for alle” og fikk innvilget kr 1 275 000 av Gjensidigestiftelsen. Midlene er benyttet til å utvide åpningstiden og til mer utstyr.

Arbeidstreningen og dens mulighet til å bidra til oppretting av utstyrsbank

Arbeidstreningen har tilhold på Skullerud aktivitetshus sammen med Skullerud fritidsklubb.

Arbeidstreningen er et fulltids lavterskeltilbud fem dager i uken primært for ungdom som ikke har fullført videregående skole.

Hver ungdom i tiltaket får tett, individuell oppfølging av to voksne. Tiltakets innhold består av sosialt samvær/sosial trening, praktiske arbeidsoppgaver og aktiviteter som tilpasses daglig ungdommenes fungeringsnivå, behov og ressurser. Dette innebærer at de arbeidsoppdragene arbeidstreeningen utfører er korte, tidsavgrensede oppdrag og som inngås med forbehold. En helt eller delvis forpliktende drift av utstyrsbanken vil vanskelig la seg kombinere med tilbudet på arbeidstreeningen. Derimot vil avgrensede, enkle arbeidsoppdrag som innkjøp av utstyr, utlån og vedlikehold utført etter forespørsel og kapasitet, være godt egnet for tiltaket.

Bidrag fra frivillige lag og organisasjoner

Bydelen har henvendt seg til frivillige lag og organisasjoner hvor de blir invitert til samarbeid om opprettelse av utstyrsbank. To organisasjoner har gitt tilbakemelding om at utstyrsbank er et interessant tiltak. De vil vurdere å gi økonomisk bidrag i etableringen av en utstyrsbank. En styrebehandling av saken forutsetter en søknad hvor tiltaket blir ytterligere konkretisert.

Mulighet for opprettelse av utstyrsbank i Bydel Østensjø

Manglerud Gård Treffsenter 60 Pluss har lokaler på Manglerud Gård som ligger i nærheten av offentlig transport (buss og t-bane). På gården er det et loft og en garasje som anses tilstrekkelig egnet til lagerlokaler for en utstyrsbank.

På Ryen ligger Byggveien bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger. I tillegg til bistand fra arbeidstreeningen, kan det være aktuelt å samarbeide med dette tiltaket i driften av en eventuell utstyrsbank.

Manglerud frivilligsentral er samlokalisert med Manglerud Gård Treffsenter 60 Pluss. Det kan være aktuelt å drøfte mulig samarbeid med frivilligsentralen.

Oppsummering

Med bakgrunn i innspill fra ungdomsrådet og erfaringer fra bydelene Gamle Oslo, Bjerke og Grorud anbefaler bydelsadministrasjonen at følgende blir vektlagt ved en eventuell opprettelse av utstyrsbank:

- Ved oppstart satses det primært på standardisert vinter sportsutstyr for barn og unge.
- Det bør vurderes om det er hensiktsmessig at utstyret som nå lånes ut av driftsavdelingen, opplysningstjenesten og Manglerud ungdomshus blir plassert i den nye utstyrsbanken.
- Tilstrekkelig lokaler til lager og vedlikehold
- Tilstrekkelig bemanning til å kunne betjene faste åpningstider for utlån, vedlikehold og innkjøp.
- Utstyrsbanken ligger lett tilgjengelig med offentlig transport.
- Utstyrsbanken har tilstrekkelig faste åpningstider med minimum to ettermiddager i uken.
- Tilbudet er godt kjent hos bydelens beboere og særlig blant barn og unge.
- Utstyrsbanken tilrettelegger for et nært samarbeid med skolene ved utlån av utstyr til skoleturer og aktiviteter.

Manglerud gård er et egnet sted for å etablere en utstyrsbank. Det foreslås derfor at det søkes om eksterne midler fra offentlige støtteordninger og hos private aktører for etablering og drift av utstyrsbank på Manglerud gård. Aktuelle private aktører er bl.a. Lions, Gjensidigestiftelsen, Sparebankstiftelsen, Norske kvinners sanitetsforening, sportsbutikker og produsenter av sportsutstyr. Når det gjelder statlige prosjektmidler, er støtteordningen mot fattigdom mest aktuell.

Med bakgrunn i erfaringer fra Bydel Gamle Oslo, Bydel Bjerke og Bydel Grorud anslås følgende kostnader til etablering av utstyrsbank i Bydel Østensjø:

Kostnader ved etablering og oppstart av utstyrsbank: Kr 500 000

Kostnader årlig vedlikehold og drift:

Kr 350 000

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Det søkes om eksterne midler hos offentlige og private aktører om støtte til etablering og drift av utstyrsbank på Manglerud gård.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Mary Ann Gursli /s
avdelingsjef